

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

JUNIE 2017

**GESKIEDENIS V1
ADDENDUM**

PUNTE: 100

TYD: 2 uur

Hierdie addendum bestaan uit 9 bladsye.

VRAAG 1: HOE HET DIE KUBAANSE MISSIELKRISIS TOT KOUE OORLOG-SPANNING TUSSEN DIE VSA EN DIE USSR BYGEDRA?**BRON 1A**

Die bron hieronder bestaan uit twee uittreksels wat op die Kubaanse Missielkrisis fokus.

UITTREKSEL 1: Hierdie is Andrei Gromyko, die Sowjetunie se minister van buitelandse sake, se siening van die Kubaanse Missielkrisis.

Die Verenigde State het oor etlike jare militêre aanvalsbasisse rondom sosialistiese lande opgerig, hoofsaaklik naby die USSR se grense ... die plasing van middelafstand effektiewe Sowjetmissiele in Kuba is slegs gedoen nadat daar in regeringskringe in die Verenigde State aanhoudend geweier is om voorstelle te aanvaar om Amerikaanse militêre basisse, insluitend missiele-terreine, op buitelandse grondgebied te verwyder.

[Uit: *Through Russian Eyes: President Kennedy's 1036 Days* deur A Gromyko]

UITTREKSEL 2: In 1984 het 'n Amerikaanse joernalis, Tad Szulc 'n onderhoud met Fidel Castro gevoer. Die joernalis het vir Castro gevra waarom hy toegelaat het dat Sowjetmissiele in Kuba geplaas word.

Dit was nodig om dit vir die Verenigde State duidelik te maak dat 'n aanval in Kuba 'n oorlog met die Sowjetunie sou impliseer. Dit was toe dat hulle die missiele voorgestel het ... Ons het die risiko's, wat dit ook al sou wees, van groot spanning, 'n groot krisis, verkies bo die risiko van magteloosheid (onvermoë) om te moes wag vir 'n inval van die Verenigde State in Kuba.

[Uit: *The Cuban Missile Crisis – To the Brink of War* deur PJ Byrne]

BRON 1B

Hierdie was die hoofopskrif van *The Washington Post* op 23 Oktober 1962. Dit plaas die kollig op die VSA se blokkade van Sowjetmissiele na Kuba.

The Washington Post FINAL

Times Herald

TUESDAY, OCTOBER 23, 1962

Price 10¢

Kennedy Orders Blockade of Cuba As Reds Build Nuclear Bases There; U. S. Will Sink Defiant Arms Ships

Navy to Stop And Search Cargo Craft

American Forces Everywhere Put On Increased Alert

By James H. Brown

WASHINGTON, Oct. 23 (AP)—President John F. Kennedy today ordered a full-scale blockade of Cuba, and authorized the U.S. Navy to sink any Soviet ships that defy the order.

The president also ordered the U.S. Navy to search for and intercept any Soviet ships that are carrying nuclear weapons or other offensive weapons to Cuba.

The blockade is the first time that the United States has used such a measure to prevent the flow of arms to another country.

The president also ordered the U.S. Navy to search for and intercept any Soviet ships that are carrying nuclear weapons or other offensive weapons to Cuba.

The blockade is the first time that the United States has used such a measure to prevent the flow of arms to another country.

U. S., Russia Now Facing Test of Will

Prevention Fails
To Stop Any Red
Breakthrough Move

By Robert R. Heilbrunn

WASHINGTON, Oct. 23 (AP)—The United States and the Soviet Union now face a test of will that could have momentous consequences in the history of the world.

The United States has ordered a full-scale blockade of Cuba, and the Soviet Union has ordered its ships to defy the order.

The United States has ordered the U.S. Navy to sink any Soviet ships that defy the order.

The Soviet Union has ordered its ships to defy the order.

In Challenge to Soviet President Heeds History's Lesson

By Charles E. Smith

WASHINGTON, Oct. 23 (AP)—President John F. Kennedy today heeded history's lesson and ordered a full-scale blockade of Cuba.

The president said that the United States has learned from history that the only way to prevent the flow of arms to another country is to use force.

The president said that the United States has learned from history that the only way to prevent the flow of arms to another country is to use force.

Hemisphere Held Periled By Missiles

Soviet Laid Goals
Emergency Session
Of U. N. Asked

By Robert R. Heilbrunn

WASHINGTON, Oct. 23 (AP)—President John F. Kennedy today ordered an emergency session of the United Nations to discuss the crisis in Cuba.

The president said that the United States is concerned about the possibility of a nuclear war between the United States and the Soviet Union.

The president said that the United States is concerned about the possibility of a nuclear war between the United States and the Soviet Union.

Crisis Sends Stock Prices Plummeting

By Robert R. Heilbrunn

WASHINGTON, Oct. 23 (AP)—The crisis in Cuba today sent stock prices plummeting in the United States and around the world.

The Dow Jones Industrial Average fell more than 100 points today.

The crisis in Cuba today sent stock prices plummeting in the United States and around the world.

U. S. Plane Ditches Off Alaska Coast; All 102 Aboard Are Quickly Saved

By Robert R. Heilbrunn

WASHINGTON, Oct. 23 (AP)—A U.S. Navy plane today ditched off the coast of Alaska, but all 102 people aboard were quickly saved.

The plane was carrying a crew of 102 people, including 100 crew members and two passengers.

The plane was carrying a crew of 102 people, including 100 crew members and two passengers.

Nehru Sees Grave Danger to India As Chinese Throw Tanks Into Battle

By Robert R. Heilbrunn

WASHINGTON, Oct. 23 (AP)—Prime Minister Jawaharlal Nehru today said that India is in grave danger as Chinese tanks are thrown into battle in the Sino-Indian border conflict.

Nehru said that India is in grave danger as Chinese tanks are thrown into battle in the Sino-Indian border conflict.

Vertaling:

Kennedy gelas 'n blokkade van Kuba
terwyl Rooies kernbasisse daar bou;
VSA sal skepe kelder wat blokkade trotseer

BRON 1C

Die bron hieronder bestaan uit briewe geskryf deur president Khrushchev en president Kennedy oor hulle betrokkenheid by die Kubaanse Missielkrisis.

STANDPUNT 1: Hierdie is 'n gedeelte van 'n brief wat op 24 Oktober 1962 deur president Khrushchev aan president Kennedy geskryf is.

U, meneer die president, het nie 'n kwarantyn (blokkade) ingestel nie, maar eerder 'n ultimatum gestel en gedreig dat as ons nie aan u eise voldoen nie, u geweld sal gebruik ... Nee, meneer die president, ek kan nie hiermee saamstem nie en ek dink dat u in u eie hart erken dat ek reg is. Ek is oortuig daarvan dat u dieselfde sou gereageer het as u in my skoene was.

Die Sowjetregering kan dus nie die kapteins van Sowjetskepe wat op pad na Kuba is beveel om bevele van Amerikaanse vlootmagte wat die eiland blokkeer, uit te voer nie. Natuurlik sal ons nie net omstanders wees van plundertogte deur Amerikaanse skepe op die oop see nie. Ons sal dan van ons kant gedwing word die nodige en gepaste maatreëls te tref om ons regte te beskerm. Ons het alles wat ons nodig het om dit te doen.

STANDPUNT 2: Hierdie is 'n gedeelte van 'n brief, geskryf op 25 Oktober 1962, waarin president Kennedy president Khrushchev antwoord. In hierdie brief noem president Kennedy dat die krisis aan Sowjet-inmenging in Kuba te wyte is.

Vroeg in September het ek baie duidelik aangedui dat die Verenigde State die vervoer van enige aanvalswapens as uiters ernstige sake beskou. Daarna het hierdie regering duidelike versekering van u regering en sy verteenwoordigers ontvang ... dat geen aanvalswapens na Kuba gestuur word nie.

Ek vra u, meneer die voorsitter, om te erken dat dit nie ek was wat die eerste uitdaging in hierdie saak gerig het nie en dat in die lig van hierdie rekord die aktiwiteite in Kuba die reaksies vereis het wat ek aangekondig het.

[Uit: *Thirteen Days/Ninety Miles – The Cuban Missile Crisis* deur NH Finkelstein]

BRON 1D

'n Uittreksel uit 'n boek geskryf deur Robert Kennedy, president Kennedy se broer, oor die Missielkrisis.

Selfs nadat dit heeltemal verby was [die president] geen verklaring gemaak om te probeer om vir homself of sy administrasie krediet te kry vir wat gebeur het nie. Hy het al sy personeel opdrag gegee dat geen onderhoude gegee moet word nie, geen verklaring gemaak wat enige soort oorwinning sou eis nie. Hy het Khrushchev gerespekteer omdat hy behoorlik bepaal het wat in sy land se belange en in die belange van die mensdom was. As dit 'n triomf was, was dit 'n triomf vir die volgende generasie en nie vir enige spesifieke regering of mense nie.

VRAAG 2: HOE HET ANGOLA DIE FOKUSPUNT VAN DIE KOUE OORLOG IN DIE 1970's EN 1980's GEWORD?**BRON 2A**

Hierdie bron bestaan uit twee uittreksels wat die betrokkenheid van die VSA en die USSR in Angola tydens die Koue Oorlog verduidelik.

UITTREKSEL 1: Hierdie is 'n uittreksel van 'toespraak deur Fidel Castro in 2005 op die 30ste verjaarsdag van die Kubaanse militêre missie in Angola.

In die geval van Angola, die grootste en rykste van die Portugese kolonies, was die situasie heeltemal anders. Washington het 'n bedekte plan geloods om die Angolese volk van sy regmatige regte te beroof en 'n marionetregering te installeer. Die vernaamste hefboom was sy alliansie met Suid-Afrika, wat gesamentlike opleiding en toerusting van die organisasies wat deur die Portugese kolonialisme ingestel is, verhoed het om Angolese onafhanklikheid te voorkom.

[Van: [Ruz \(02-12-2005\). Htm](#), Toegang op 16 Maart 2014 verkry.]

UITTREKSEL 2: Uittreksel van die USSR se rol in Angola geneem uit *Nuwe Generasie Geskiedenis*

Teen die einde van 1975 het die Sowjetunie ongeveer 200 miljoen dollars in wapens aan die MPLA verskaf. Hulle het Angola as 'n nuwe magsbasis gebruik waaruit die ideologie van kommunisme in Afrika versprei kon word.

[Van: *Nuwe Generasie Geskiedenis Graad 12* deur G Pillay et al]

BRON 2B

Dit is 'n uittreksel deur Bernice Labuschagne oor Suid-Afrika se ingryping in Angola.

Vir sommige waarnemers was Suid-Afrika se ingryping in Angola 'n poging om 'n vriendelike regering in Angola te vestig wat die verandering in Suidwes-Afrika sou vergemaklik. Desnieteenstaande, het die Sowjetunie en Kubaanse ondersteuning vir die MPLA vinnig vermeerder en het die Suid-Afrikaanse verwagtinge oortref. Toegegee, was Suid-Afrika se eie belange een van die hoofredes vir hul betrokkenheid by Angola in 1975, 'n mens moet nie vergeet dat internasionale druk ook 'n groot rol in hierdie besluit gespeel het nie. Die sterk anti-kommunistiese houding van die Westerse supermoondheid, die VSA, het Suid-Afrika se betrokkenheid onvermydelik gemaak, want hulle was gereed om Suid-Afrika se ingryping te ondersteun met betrekking tot die feit dat Suid-Afrika se huishoudelike politiek die wenkbroue ernstig laat lig het, op internasionale vlak.

[Bron: *South Africa's Intervention in Angola* deur B. Labuschagne]

BRON 2C

Hierdie bron fokus op die betrokkenheid van die VSA, Rusland, Suid-Afrika en Kuba in die Angolese konflik in die 1980s.

Angola het dwarsdeur die 1980s 'n pion in die Koue Oorlog gebly, 'n teater waarin die Verenigde State en die Sowjet-unie gevormde magte gebruik het om vir oorheersing/dominasie/kontrole te kompeteer. Terwyl die Russe en die Kubane die MPLA se Marxistiese regime in Luanda voortgesit het, het die Amerikaners, saam met die Suid-Afrikaners, Jonas Savimbi se rebelle UNITA beweging ondersteun. Angola is gekenmerk as deel van president Reagan se strategie om Sowjet-hulpbronne te laat 'bloei' deur opstande in lande aan te moedig wat hy as Sowjet-klientestate beskou het. Tydens Reagan se termyn op kantoor, wat aan bande gelê is deur die 1976 'Clark Amendment' wat direkte Amerikaanse hulp aan UNITA verbied het, het hy derde partye gebruik om Savimbi te bewapen. Gedurende sy tweede termyn het hy daarin geslaag om die 'Clark Amendment' om te keer, wat hom in staat gestel om direkte, geheime militêre hulp aan UNITA te verskaf. Jaar na jaar het die bedrag toegeneem.

Amerikaanse offisiere wat met Savimbi onderhandel het, het hom hoog aangeskryf as leier.' Dit was moeilik om nie beïndruk te wees deur die Angolees nie, wat die kwaliteite van oorlogshoof, belangrike staatshoof, volksredenaar en staatsman is,' het Chester Crocker, 'n voormalige Amerikaanse Assistent Sekretaris van State vir Afrika Sake, in 1992 in sy boek *'High Noon in Southern Africa'* geskryf. Neem kennis dat Savimbi vlot drie Afrika- en vier Europese tale kon praat, en Crocker het hom beskou as 'n iemand met wêreldklas strategiese intellek'. In 1986 was Savimbi uitgenooi na die Wit Huis en aan die Amerikaanse publiek as 'n 'kampioen van demokrasie' voorgehou.

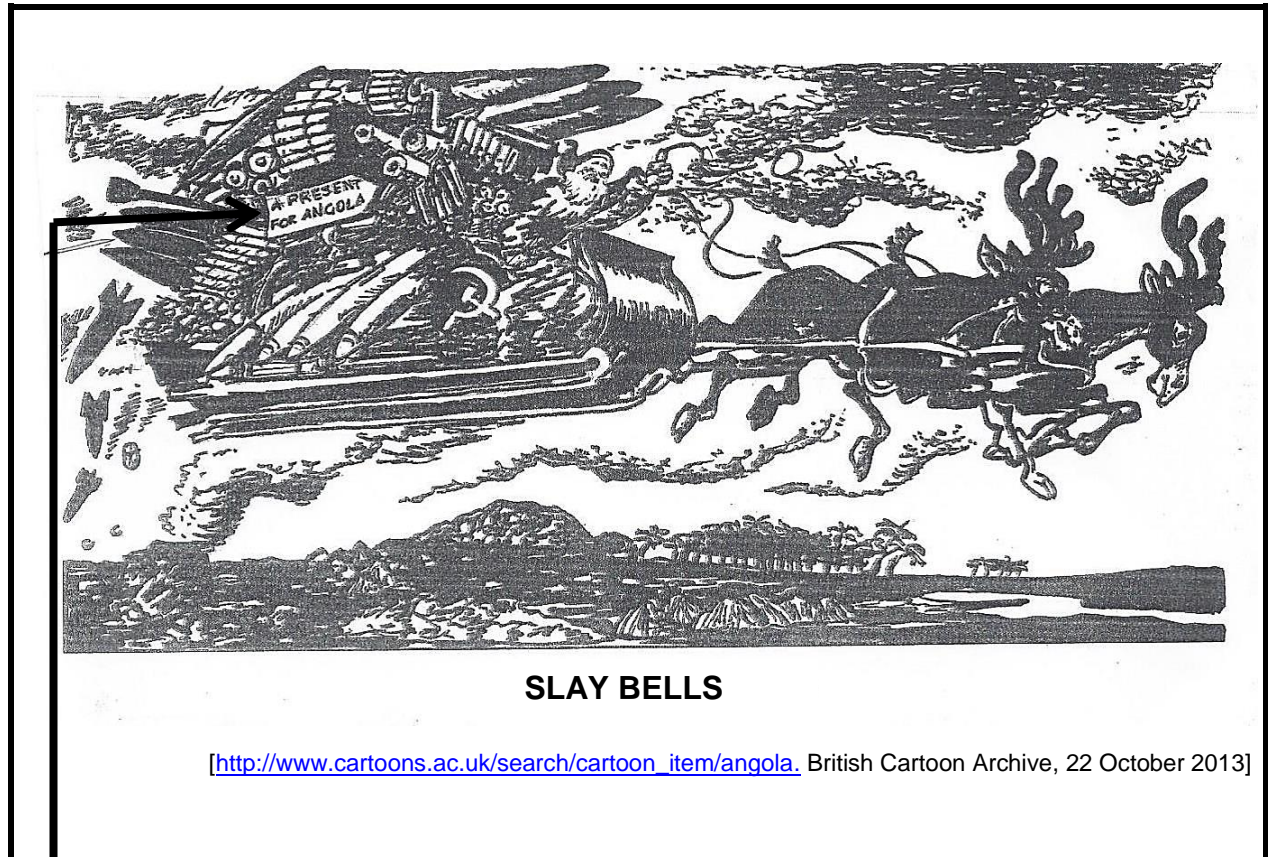
Met Amerikaanse sowel as Suid-Afrikaanse ondersteuning, het Savimbi se soldate beheer van die meeste van suidelike en sentraal Angola en het noordwaarts versprei na die grens van Zaïre, het die diamantvelde van die Lunda streek wat drie kwart van Angola se diamante geproduseer het, oorgeneem. Met die geheime samesmelting van Mobutu het Savimbi Zaïre gebruik as 'n basis vir guerrilla aktiwiteite in die noorde van Angola.

Om die Unita bedreiging af te weer, het die MPLA regering op 50 000 Kubaanse troepe vertrou en het baie gespanneer aan Sowjet wapens, deur die inkomste van die buitelandse olievelde wat deur Amerikaanse maatskappye ontwikkel is, te gebruik.

[Uit: *The State of Africa* deur M. Meredith.]

BRON 2D

Die volgende is 'n spotprent deur die Britse spotprenttekenaar, Leslie Gilbert. Dit stel die Sowjetunie as Kersvader op sy slee voor, besig om geskenke in die vorm van wapens aan die MPLA af te lewer. Hierdie wapens was in die burgeroorlog deur UNITA en die FNLA gebruik. Die spotprent was getiteld '*Slay Bells*'. ('Slay' beteken om dood te maak in Engels.)

**'N GESKENK
VIR ANGOLA**

ERKENNINGS

Visuele bronne en ander historiese bewyse is uit die volgende geneem:

Byrne, P.J. 2006. *The Cuban Missile Crisis – To the Brink of War* (Compass Point Books)

Finkelstein, N.H. 2001. *Thirteen Days/Ninety Miles – The Cuban Missile Crisis* (Universe)

<http://www.cartoons.ac.uk/search/cartoon-item/angola>

Gromyko, A. 1973. *Through Russian Eyes: President Kennedy's 1 036 Days* (International Library)

Pillay G et al. 2013. *New Generation History Grade 12* (New Generation Publishers)

Frederiks, J. Beggar. *Your Neighbours: Apartheid Power in Southern Africa*

Meredith, M. 2005. *State of Africa: History of Fifty Years of Independence*, (J Ball: London)

The Washington Post, 23 October 1962

